

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ENERGII ¹⁾

z dnia

**w sprawie szczegółowych warunków i sposobu wykonania obowiązku mocowego, jego
rozliczania i demonstrowania oraz szczegółowych warunków zawierania transakcji na
rynku wtórnym**

Na podstawie art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy (Dz. U. z 2018 r. poz. 9) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) standard bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej do odbiorców końcowych rozumiany jako dopuszczalny oczekiwany czas braku dostaw mocy elektrycznej do odbiorców końcowych, wyrażony w godzinach na rok;
- 2) procedurę ogłaszania okresu zagrożenia oraz przypadki, w których operator może nie ogłaszać okresu zagrożenia mimo obniżenia się nadwyżki mocy dostępnej w procesach planowania dobowego pracy systemu poniżej wartości wymaganej;
- 3) dni i godziny, w których może wystąpić okres zagrożenia;
- 4) sposób wyznaczania wielkości mocy dostarczonej w wyniku czasowego ograniczenia mocy pobieranej z sieci elektroenergetycznej przez jednostki rynku mocy redukcji zapotrzebowania;
- 5) sposób dokonania demonstracji;

---

1) Minister Energii kieruje działem administracji rządowej — energia na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Energii (Dz. U. poz. 2314).

- 6) wymagania w zakresie dopuszczalności prowadzenia obrotu obowiązkami mocowymi i ich realokacji, w tym minimalną wielkość tego obowiązku, która może być przeniesiona;
- 7) sposób obliczenia jednostkowej stawki kary za niewykonanie obowiązku mocowego.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) moc dyspozycyjna dla operatora – moc netto jednostek wytwórczych przyłączonych do systemu, pomniejszoną o ubytki mocy wynikające z prowadzonych remontów, postojów awaryjnych, warunków atmosferycznych oraz ograniczeń sieciowych;
- 2) planowanie koordynacyjne dobowe – działania prowadzone przez operatora w dobie n , w wyniku których dla doby $n+1$ ustala się stany pracy zasobów wytwórczych oraz wielkości ich obciążeń w celu zrównoważenia wytwarzania energii elektrycznej z zapotrzebowaniem sieci oraz zapewnienia wymaganych rezerw mocy oraz zarządzania ograniczeniami systemowymi;
- 3) zapotrzebowanie sieci – zapotrzebowanie na moc odbiorców przyłączonych do sieci przesyłowej i dystrybucyjnej oraz bezpośrednio do urządzeń, instalacji lub sieci innych przedsiębiorstw energetycznych, powiększone o straty w sieci przesyłowej i dystrybucyjnej, pomniejszone o moc bezpośrednio dostarczaną przez źródła wytwórcze do odbiorców z pominięciem sieci należącej do innych przedsiębiorstw energetycznych.

Rozdział 2

Standard bezpieczeństwa dostaw energii do odbiorców końcowych

§ 3. Standard bezpieczeństwa dostaw energii do odbiorców końcowych, określający liczbę godzin w roku kalendarzowym, w których dopuszcza się wystąpienie braku możliwości zrównoważenia mocy dyspozycyjnej dla operatora z zapotrzebowaniem sieci, powiększonym o rezerwy zdolności wytwórczych, o której mowa w § 4, z uwzględnieniem planowanego salda wymiany międzynarodowej, wynosi 3 godziny.

§ 4. Minimalną rezerwę zdolności wytwórczych na potrzeby spełnienia standardu bezpieczeństwa dostaw energii do odbiorców końcowych oblicza się zgodnie z wzorem:

$$R_{min} = 1,2 \times P_{max}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

R_{min} – minimalną rezerwę zdolności wytwórczych wyrażoną w megawatach,

$P_{\max}$ – moc osiągalną netto największej pod względem mocy jednostki wytwórczej przyłączonej do systemu, wyrażoną w megawatach.

Rozdział 3

Okres zagrożenia

§ 5. 1. Operator ogłasza okres zagrożenia na pełną godzinę jeżeli, w procesie planowania koordynacyjnego dobowego nadwyżka mocy dyspozycyjnej dla operatora ponad zapotrzebowanie sieci, z uwzględnieniem planowanego salda wymiany międzynarodowej, wynosi mniej niż minimalna rezerwa zdolności wytwórczych o której mowa w § 4.

2. Operator powiadamia dostawców mocy o okresie zagrożenia w sposób, o którym mowa w art. 57 ust. 9 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy, zwanej dalej „ustawą”, oraz z wykorzystaniem poczty elektronicznej i wiadomości tekstowych SMS.

§ 6. 1. Ogłoszony przez operatora okres zagrożenia, trwa jedną pełną godzinę, przypadającą od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy, pomiędzy:

- 1) 7:00-8:00;
- 2) 8:00-9:00;
- 3) 9:00-10:00;
- 4) 10:00-11:00;
- 5) 11:00-12:00;
- 6) 12:00-13:00;
- 7) 13:00-14:00;
- 8) 14:00-15:00;
- 9) 15:00-16:00;
- 10) 16:00-17:00;
- 11) 17:00-18:00;
- 12) 18:00-19:00;
- 13) 19:00-20:00;
- 14) 20:00-21:00;
- 15) 21:00-22:00.

2. Ogłoszenie okresu zagrożenia może nastąpić:

- 1) dla jednej godziny wskazanej w ust. 1, albo
- 2) dla wielu godzin wskazanych w ust. 1, jeżeli operator stwierdził wystąpienie więcej niż jednego okresu zagrożenia w danej dobie.

§ 7. 1. Operator może nie ogłaszać okresu zagrożenia mimo wystąpienia przesłanek określonych w § 5 ust. 1, jeżeli, w procesie planowania koordynacyjnego dobowego, wyznaczony stosunek sumarycznej planowanej rezerwy mocy, uwzględniający planowane saldo wymiany międzynarodowej, do planowanego zapotrzebowania sieci jest niższy o nie więcej niż 4 punkty procentowe od wielkości wymaganej, określonej zgodnie z art. 9g ust. 4 pkt 9 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 755, 650 i 685) oraz uzna, że nie ma zagrożenia dla pokrycia zapotrzebowania sieci.

2. Operator niezwłocznie informuje ministra właściwego do spraw energii oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zdarzenia o którym mowa w ust. 1.

Rozdział 4

Wyznaczanie mocy dostarczanej przez jednostki rynku mocy redukcji zapotrzebowania

§ 8. 1. Wielkość mocy dostarczonej w wyniku czasowego ograniczenia mocy pobieranej z sieci elektroenergetycznej przez jednostkę rynku mocy redukcji zapotrzebowania wyznacza się odrębnie dla każdej pełnej godziny czasowego ograniczenia jako różnicę pomiędzy profilem bazowym oraz rzeczywistą wielkością dostaw energii elektrycznej zmierzoną we wszystkich punktach pomiarowo-rozliczeniowych tej jednostki w miejscach połączenia z siecią.

2. Jeżeli na podstawie zawartych umów o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej oraz przepisów odrębnych, odbiorca energii elektrycznej ma prawo czasowego wprowadzania energii do sieci elektroenergetycznej, rzeczywista wielkość dostaw może być mniejsza od zera, a przypadek taki uwzględnia się jako dodatkowe ograniczenie wielkości mocy pobieranej z sieci.

3. Jeżeli jednostka rynku mocy redukcji zapotrzebowania składa się z więcej niż jednej jednostki fizycznej redukcji zapotrzebowania, wyznacza się jeden łączny profil bazowy dla tej jednostki rynku mocy oraz jedną sumaryczną rzeczywistą wielkość dostawy energii elektrycznej.

§ 9. 1. Profil bazowy wyznacza się z zastosowaniem metody profilu historycznego, o której mowa w §11.

2. Profil bazowy może być wyznaczany w oparciu o metodę profilu planowanego o której mowa w §10, w przypadku, gdy dostawca mocy:

- 1) złoży wniosek do operatora o stosowanie wobec danej jednostki rynku mocy redukcji zapotrzebowania metody profilu planowanego w trybie określonym w regulaminie, o którym mowa w art. 82 ustawy,
- 2) osiągnie przez okres co najmniej 30 kolejnych dni kalendarzowych odpowiednią poprawność planowania dla danej jednostki rynku mocy redukcji zapotrzebowania.

3. W przypadku spełnienia wymogów zawartych w ust. 2 metodę profilu planowanego stosuje się od pierwszego dnia miesiąca następującego po potwierdzeniu przez operatora osiągnięcia odpowiedniej poprawności planowania, do momentu:

- 1) utraty poprawności planowania;
- 2) nieprzekazania planów dostaw energii elektrycznej dla okresu 5 kolejnych dni kalendarzowych;
- 3) złożenia przez dostawcę mocy do operatora wniosku o zaniechanie stosowania metody profilu planowanego.

4. Po wystąpieniu przypadków, o których mowa w ust. 3, wobec danej jednostki rynku mocy stosuje się metodę profilu historycznego, od dnia następującego po dniu:

- 1) przekazania dostawcy mocy informacji przez operatora o utracie poprawności planowania;
- 2) nieprzekazania planów, których mowa w ust. 3 pkt 2;
- 3) złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 3 pkt 3.

§ 10. 1. W celu wykazania odpowiedniej poprawności planowania dla danej jednostki rynku mocy redukcji zapotrzebowania, dostawca mocy przekazuje operatorowi, z wyprzedzeniem umożliwiającym wykorzystanie w planowaniu koordynacyjnym dobowym, plany dostaw energii elektrycznej sporządzone ze wskazaniem ilości energii dostarczanej do jednostki rynku mocy w każdej godzinie, co najmniej dla godzin, w których mógł wystąpić okres zagrożenia.

2. Po zakończeniu każdego miesiąca, w którym dostawca mocy przekazał plany dostaw energii elektrycznej, operator weryfikuje poprawność planowania poprzez wyznaczenie średniego odchylenia względnego zgłaszanych planów dostaw energii elektrycznej i rzeczywistych wielkości dostaw energii elektrycznej.

3. Jeżeli w badanym okresie obejmującym 30 kolejnych dni kalendarzowych średnie względne odchylenie planów dostaw energii elektrycznej i rzeczywistej wielkości dostaw

energii elektrycznej nie przekracza 15%, dostawca mocy osiąga w odniesieniu do jednostki rynku mocy odpowiednią poprawność planowania.

4. Dostawca mocy, który osiągnął uprzednio odpowiednią poprawność planowania w odniesieniu do danej jednostki rynku mocy, traci ją, jeżeli po zakończeniu miesiąca, w którym przekazywał operatorowi plany dostaw energii elektrycznej, średnie odchylenie względne planów i rzeczywistej wielkości dostaw energii elektrycznej przekracza 15%.

5. W okresie stosowania wobec danej jednostki rynku mocy redukcji zapotrzebowania metody profilu planowanego, jako profil bazowy na potrzeby wyznaczenia wielkości mocy dostarczonej w wyniku czasowego ograniczenia zużycia energii elektrycznej przyjmuje się zgłoszony plan dostaw energii elektrycznej dotyczący tej jednostki.

§ 11. Jeżeli dla jednostki rynku mocy stosuje się metodę profilu historycznego na potrzeby wyznaczenia wielkości mocy dostarczonej w wyniku czasowego ograniczenia zużycia energii elektrycznej profil bazowy równa się sumie:

- 1) profilu odniesienia będącego szeregiem wartości średnich arytmetycznych rzeczywistych wielkości dostaw energii elektrycznej do jednostki rynku mocy, wyznaczonego dla każdej godziny, dla której dopuszczalne było ogłoszenie okresu zagrożenia, z odrzuceniem wartości największej i najmniejszej, w okresie odniesienia bezpośrednio poprzedzającym dzień, dla którego wyznaczany jest profil odniesienia, obejmującym 10 dni, w których nie wystąpił okres zagrożenia, ale możliwe było jego wystąpienie;
- 2) korekty wyznaczonej jako różnica średniej wartości rzeczywistych wielkości dostaw energii elektrycznej dla piątej, czwartej i trzeciej godziny poprzedzających rozpoczęcie pierwszego okresu zagrożenia w danej dobie i średniej wielkości dostaw energii elektrycznej w tych samych godzinach, wynikającej z poziomu odniesienia, o którym mowa w pkt 1.

Rozdział 5

Demonstracja zdolności wykonania obowiązku mocowego

§ 12. Wykazanie zdolności wykonania obowiązku mocowego, o którym mowa w art. 67 ust. 1 ustawy, może dotyczyć wyłącznie godziny przypadającej w okresie od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy w godzinach wskazanych w § 6 ust. 1.

§ 13. 1. Zdolność do dostarczania mocy wykazuje się:

- 1) w przypadku jednostki rynku mocy wytwórczej:
  - a) składającej się wyłącznie z jednostek fizycznych wytwórczych uczestniczących aktywnie w bilansowaniu zasobów systemu w ramach mechanizmu centralnego bilansowania mocy wytwórczej – poprzez wskazanie oferty bilansującej, obejmującej co najmniej jedną godzinę, złożonej w odniesieniu do tej jednostki, przyjętej przez operatora i wykonanej na zasadach określonych w instrukcji, o której mowa w art. 9g ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
  - b) innej niż wymieniona w lit. a – poprzez wskazanie jednej godziny, w której ta jednostka wytwarzała energię zgodnie ze swoim obowiązkiem mocowym;
- 2) w przypadku jednostki rynku mocy redukcji zapotrzebowania:
  - a) składającej się wyłącznie z jednostek fizycznych redukcji zapotrzebowania uczestniczących aktywnie w bilansowaniu zasobów systemu w ramach mechanizmu centralnego bilansowania mocy wytwórczej – poprzez wskazanie oferty redukcji obciążenia, obejmującej co najmniej jedną godzinę, złożonej w odniesieniu do tej jednostki, przyjętej przez operatora i wykonanej na zasadach określonych w instrukcji, o której mowa w art. 9g ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
  - b) innej niż wymieniona w lit. a – poprzez wskazanie jednej godziny, w której ta jednostka ograniczyła czasowo zużycie energii.

2 Jeżeli w odniesieniu do jednostki rynku mocy, w danym kwartale został ogłoszony testowy okres zagrożenia lub jeżeli ogłoszono okres zagrożenia, uznaje się, że jednostka ta wykazała zdolność do wykonania obowiązku mocowego, o której mowa w art. 67 ust. 1 ustawy, w przypadku uzyskania pozytywnego wyniku testowego okresu zagrożenia lub wykonania pełnego skorygowanego obowiązku mocowego w okresie zagrożenia.

3. Jeżeli w pierwszych dwóch miesiącach danego kwartału dostarczenie mocy przez daną jednostkę rynku mocy w wymaganej wielkości było niemożliwe przez więcej niż 75% liczby godzin w tym okresie, ze względu na ograniczenia sieciowe lub polecenia ruchowe właściwego operatora systemu elektroenergetycznego, dostawca mocy, nie później niż 21 dni przed zakończeniem kwartału, może wystąpić z wnioskiem o usunięcie ograniczeń sieciowych lub zaprzestanie wydawania poleceń ruchowych uniemożliwiających dokonanie demonstracji:

- 1) do operatora, jeżeli ograniczenia sieciowe lub polecenia ruchowe dotyczą operatora, lub

2) do właściwego operatora systemu elektroenergetycznego, w innych przypadkach niż wymienione w pkt 1, informując o tym operatora.

4. W przypadku nieusunięcia przez właściwego operatora systemu elektroenergetycznego ograniczeń sieciowych lub niezaprzestania wydawania poleceń ruchowych uniemożliwiających dokonanie demonstracji w terminie 14 dni od chwili złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 3, uznaje się, że zdolność do wykonania obowiązku mocowego, została wykazana.

5. Usunięcie ograniczeń sieciowych lub zaprzestanie wydawania poleceń ruchowych umożliwiające dokonanie demonstracji powinno obejmować nie mniej niż 75% liczby godzin w okresie pozostałym od momentu wystąpienia, o którym mowa w ust. 3, do końca danego kwartału.

§ 14. 1. Jeżeli jednostka rynku mocy redukcji zapotrzebowania, o której mowa w § 13 ust. 1 pkt 2 lit. b świadczy na rzecz operatora usługi systemowe obejmujące redukcję zużycia energii na polecenie operatora, świadczenie takiej usługi może zostać wskazane jako czas, w którym jednostka dostarczała moc do systemu, jeżeli w danym kwartale objętym umową mocową nastąpiło czasowe ograniczenie zużycia energii w celu realizacji tej usługi.

2. Jeżeli w pierwszych dwóch miesiącach danego kwartału realizacja usługi, o której mowa w ust. 1, nie doszła do skutku ze względu na brak wezwania przez operatora, dostawca mocy przed zakończeniem kwartału może zwrócić się do operatora z wnioskiem o to wezwanie.

3. Jeżeli jednostka rynku mocy redukcji zapotrzebowania, o której mowa w § 13 ust. 1 pkt 2 lit. b nie jest wykorzystywana do świadczenia na rzecz operatora usługi systemowej obejmującej redukcję zużycia energii na polecenie operatora, a w odniesieniu do tej jednostki rynku mocy w pierwszych dwóch miesiącach danego kwartału nie został ogłoszony testowy okres zagrożenia lub okres zagrożenia, dostawca mocy nie później niż 7 dni przed zakończeniem danego kwartału może zwrócić się do operatora z wnioskiem o ogłoszenie testowego okresu zagrożenia.

4. Jeżeli operator w terminie 7 dni nie wezwał jednostki rynku mocy redukcji zapotrzebowania do wykonania usługi, o której mowa w ust. 1 lub nie ogłosił testowego okresu zagrożenia zgodnie z wnioskiem dostawcy mocy, o którym mowa w ust. 4, uznaje się, że zdolność do wykonania obowiązku mocowego, została wykazana.

Rozdział 6

Warunki transakcji na rynku wtórnym

§ 15. 1. Obrót obowiązkami mocowymi i realokacja obowiązków mocowych odbywa się w odniesieniu do pełnych godzin wskazanych w § 6 ust. 1.

2. Minimalna wielkość przenoszonego obowiązku mocowego w ramach obrotu obowiązkami mocowymi i realokacji obowiązków mocowych wynosi 0,001 MW.

3. W ramach obrotu obowiązkami mocowymi lub realokacji obowiązków mocowych, każdy obowiązek mocy może podlegać dowolnej liczbie podziałów, z uwzględnieniem ust. 1 i 2.

4. Obowiązek mocy jednostki rynku mocy może zostać przeniesiony na inną jednostkę rynku mocy, jeżeli przeniesienie obowiązku mocowego na jednostkę rynku mocy nie powoduje, że łączna wielkość obowiązków mocowych tej jednostki przekracza wynikającą z certyfikatu wydanego dla tej jednostki wartość iloczynu mocy osiągalnej oraz korekcyjnego współczynnika dyspozycyjności, o którym mowa w art. 18 ustawy.

Rozdział 7

Stawka kary za niewykonanie obowiązku mocowego

§ 16. 1. Jednostkową stawkę kary za niewykonanie obowiązku mocowego obowiązującą w roku dostaw n oblicza się zgodnie z wzorem:

$$SK_n = 0,3 \times \frac{PKB_{n-2}}{E_{n-2}}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

SK_n – jednostkowa stawka kary w roku dostaw n , wyrażona w złotych za MW w godzinie,

PKB_{n-2} – opublikowana przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wartość produktu krajowego brutto w Polsce, wyrażona w cenach bieżących, za rok przypadający na 2 lata przed rokiem dostaw n , wyrażona w złotych,

E_{n-2} – opublikowana przez Główny Urząd Statystyczny w dokumencie „Zużycie paliw i nośników energii” ilość zużywanej energii elektrycznej w roku kalendarzowym przypadającym na 2 lata przed rokiem dostaw n , wyrażona w [MWh].

2. Jednostkowa stawka kary ustalana jest z dokładnością do jednego grosza.

3. Jednostkową stawkę kary wyliczoną na dany rok dostaw publikuje Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w Biuletynie Informacji Publicznej, na swojej stronie podmiotowej przed rozpoczęciem każdego roku dostaw.

Rozdział 8

Przepis końcowy

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER ENERGII